

NAYTIKA XRONIKA

2012

ΑΝ 1106-7152

ΕΡΕΥΝΑ
**Ναυτική
Εκπαίδευση**

Η επόμενη μέρα
για τις περιφερειακές ΑΕΝ Μηχανικών

Με την ευγενική χορηγία της

Lufthansa

Η επόμενη γενιά μηχανικών: η σημασία των περιφερειακών ΑΕΝ

Του **Ηλία Μπίσια**

Η έρευνα για το προφίλ των σπουδαστών που επέλεξαν να φοιτήσουν στις περιφερειακές Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (Σχολές Μηχανικών) πραγματοποιήθηκε με σκοπό να αποκρυπτογραφηθεί η σημαντικότητα αυτών των σχολών σε αυτή τη δύσκολη και αβέβαιη περίοδο για τη ναυτική εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα αυτή επιθυμεί να εστιαστεί στη σπουδαιότητα των σχολών αυτών και να προσφέρει κάποιες χρήσιμες απαντήσεις όσον αφορά το αβέβαιο μέλλον των περιφερειακών ακαδημιών. Αποτελεί μέρος μιας πολυσυλλεκτικής προσπάθειας και πραγματοποιείται για πέμπτη συνεχή χρονιά από τους συντελεστές των «Ναυτικών Χρονικών» και για τρίτη συνεχόμενη χρονιά σε συνεργασία με τους ερευνητές του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών). Για δεύτερη χρονιά φέτος δημοσιεύουμε στο παρόν τεύχος τα στοιχεία που συλλέξαμε αποκλειστικά και μόνο στις Σχολές Μηχανικών, θέλοντας έτσι να τονίσουμε τη διαφορετικότητα της συγκεκριμένης σταδιοδρομίας, αλλά και το χαρακτηριστικό προφίλ των φερέλλιδων μηχανικών. Όπως κάθε χρόνο, η έρευνα υλοποιήθηκε με τη συμπαράσταση της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης του υπουργείου Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των αξιωματικών Λ.Σ. Τα ερωτηματολόγια απεστάλησαν στο

σύνολο των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) της χώρας κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012. Στο παρόν τεύχος δημοσιεύουμε τις απαντήσεις από τις περιφερειακές σχολές (Χίου, Μηχανιώνας, Χανίων).

Η συμμετοχή στην έρευνα ήταν και αυτή τη χρονιά εξαιρετικά υψηλή για τους πρωτοετείς σπουδαστές. Το σύνολο των απαντήσεων ανέρχεται σε 206 από πρωτοετείς, νεοεισαχθέντες σπουδαστές σε όλες τις περιφερειακές ΑΕΝ Μηχανικών της χώρας. Πιο αναλυτικά, λάβαμε 98 απαντήσεις από την ΑΕΝ Μακεδονίας, 65 από την ΑΕΝ Κρήτης και 43 από την ΑΕΝ Χίου.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2011 και τον Ιανουάριο 2012, με αποτέλεσμα να μη συμπεριλαμβάνονται στα τελικά στοιχεία οι γνωστές διαρροές που παρατηρούνται από τους πρωτοετείς σπουδαστές τόσο προς τις μεγάλες μητροπόλεις όσο και προς άλλες εκπαιδευτικές κατευθύνσεις.

■ Το 7,8% των πρωτοετών σπουδαστών στις ΑΕΝ είναι γυναίκες, ποσοστό ελαφρώς αυξημένο σε σχέση με την προηγούμενη, κατά 2,5%.

Με την ευγενική χορηγία της

Lufthansa

Η πλειονότητα των σπουδαστών (69,2%) εισέρχεται στις ΑΕΝ με το σύστημα των πανελλαδικών εξετάσεων, ποσοστό υψηλότερο από τις ΑΕΝ Πλοιάρχων αλλά και από την αντίστοιχη έρευνά μας για τις ΑΕΝ Μηχανικών το προηγούμενο έτος.

- Η πλειονότητα των σπουδαστών των ΑΕΝ, σε αντίθεση με τις ΑΕΝ Πλοιάρχων, δεν κατάγεται από την Αττική (7,6%). Εξαιρετικά υψηλός είναι ο αριθμός των σπουδαστών από τη μέχρι πρόσφατα άναυτη κεντρική Μακεδονία (25,4%) ενώ η Θεσσαλία, με 10,7%, αποτελεί μία ακόμα έκπληξη στο νέο ρεύμα σπουδαστών που επιλέγουν τη ναυτική εκπαίδευση. Είναι πασιφανές πως οι περισσότεροι σπουδαστές επιλέγουν τις περιφερειακές εξαιτίας της γεωγραφικής εγγύτητάς τους στον τόπο καταγωγής τους.
- Το 54% των σπουδαστών θεωρεί ότι κατάγεται από τόπο με ναυτική παράδοση, ενώ 62,56% αναγνωρίζουν προοπτικές απασχόλησης στον τομέα ναυτιλίας στον τόπο καταγωγής τους.
- Αναφορικά με το μορφωτικό επίπεδο των γονέων: Το 29% των γονέων είναι απόφοιτοι δημοτικού ή γυμνασίου, ποσοστό αυξημένο σε σχέση με τις ΑΕΝ Πλοιάρχων. Το 34,5% είναι απόφοιτοι λυκείου (ποσοστό ελαφρώς μειωμένο σε σχέση με τους δόκιμους πλοιάρχους) ενώ το 12% απόφοιτοι ΑΕΙ ή ΙΕΚ/ΤΕΙ (ποσοστό ελαφρώς υψηλότερο σε σχέση με τις ΑΕΝ Πλοιάρχων).
- Είναι αξιοσημείωτο ότι μόνο το 16,2% των γονέων των σπουδαστών έχει ενασχόληση με τη ναυτιλία (χαμηλότερο από τις Σχολές Πλοιάρχων αλλά και με το συνολικό δείγμα για τις ΑΕΝ Μηχανικών του προηγούμενου έτους).
- Το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα για το 39,3% των οικογενειών των σπουδαστών των ΑΕΝ δεν ξεπερνά τις 12.000 € (ποσοστό παρεμφερές με τις ΑΕΝ Πλοιάρχων), ενώ για ένα επιπλέον 41,3% το ποσοστό είναι κατώτερο

των 20.000 €. Μόνο το 17,8% έχει ετήσιο οικογενειακό εισόδημα που ξεπερνά τις 20.000 €. Να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το μέσο ετήσιο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών ανέρχεται σε 23.394,73 €.

- Το 91% των γονέων έχει πολύ θετική άποψη για την επιλογή σπουδών των συγκεκριμένων σπουδαστών. Το 9% των γονέων τοποθετείται αρνητικά ως προς την επιλογή αυτή, ποσοστό αυξημένο σε σχέση με την έρευνα στις Σχολές Πλοιάρχων.
- Οι νεοεισαχθέντες σπουδαστές βρίσκονται στις ΑΕΝ κατ' επιλογήν - το 85,6% των πρωτοετών σπουδαστών, μάλιστα, είχε ως πρώτη του επιλογή φοίτησης τη συγκεκριμένη σχολή, ποσοστό επίσης αυξημένο σε σχέση με τις ΑΕΝ Πλοιάρχων.
- Η πλειονότητα των σπουδαστών (69,2%) εισέρχεται στις ΑΕΝ με το σύστημα των πανελλαδικών εξετάσεων, ποσοστό υψηλότερο από τις ΑΕΝ Πλοιάρχων αλλά και από την αντίστοιχη περυσινή έρευνά μας για τις ΑΕΝ Μηχανικών. Ο αριθμός των σπουδαστών που προέρχονται από τα Επαγγελματικά Λύκεια Ναυτικής Κατεύθυνσης (7,5% του συνόλου) εκτιμάται για μία ακόμα χρονιά ως αρκετά μικρός.
- Κύρια πηγή πληροφόρησης των νέων που επέλεξαν να φοιτήσουν στις ΑΕΝ είναι το φιλικό τους περιβάλλον (56,8%) και ακολουθεί το οικογενειακό περιβάλλον (47,5%). Οι απόφοιτοι του τμήματος (45%) και το Διαδίκτυο (42,9%) αποτελούν επίσης σημαντικές πηγές πληρο-

Με την ευγενική χορηγία της

Lufthansa

Απογοητευτικό είναι το γεγονός ότι οι περισσότεροι σπουδαστές, ειδικά στις περιφερειακές σχολές, εξακολουθούν να μην κατέχουν την απαραίτητη σφαιρική ενημέρωση και γνώση για την παρούσα κατάσταση στην ελληνική ναυτιλία.

φόρσης και επιρροής. Η διαφημιστική εκστρατεία του ΝΕΕ και της ΕΕΕ αποτελεί, επιπλέον, μία καλή πηγή με υψηλότερο αντίκτυπο από τις Σχολές Πλοιάρχων (19,3%).

- Το 87,3% επιθυμεί να συνεχίσει τις σπουδές του στη συγκεκριμένη ΑΕΝ. Το 90% όσων έχουν διαμορφωμένη άποψη για τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό επιθυμεί να σταδιοδρομήσει ως αξιωματικός Εμπορικού Ναυτικού στην ποντοπόρο ναυτιλία - ελαφρώς υψηλό ποσοστό σε σχέση με τις ΑΕΝ Πλοιάρχων. Δεύτερη επιλογή αποτελεί η στελέχωση των ναυτιλιακών εταιρειών στην ξηρά (44%), ποσοστό μειωμένο σε σχέση με τους πλοιάρχους. Μόλις το 10,1% επιθυμεί να ασχοληθεί με κλάδο που δεν σχετίζεται με τη ναυτιλία. Ένα 19%, ωστόσο, δεν έχει ξεκαθαρίσει ακόμη τη μετέπειτα εξέλιξή του.
- Ως επιθυμητός κλάδος σταδιοδρομίας στην ποντοπόρο ναυτιλία πρωταρχικά εμφανίζεται η εργασία στα δεξαμενόπλοια (44,4%) και ακολουθούν τα φορτηγά πλοία (16,6%). Εξαιρετικά υψηλό ποσοστό εμφανίζουν και πάλι τα υπερσύγχρονα LPG/LNGs (17,9%).
- Η πλειονότητα (58,7%) στους νέους σπουδαστές που εисέρχονται στις ΑΕΝ αξιολογεί ως μέτρια την ενημέρωση που κατέχει για την ελληνική ναυτιλία. Ποσοστό ανησυχητικό για μία ακόμη χρονιά. Η ναυτιλιακή οικογένεια προφανώς και η πολιτεία οφείλουν να κάνουν περισσότερα ως προς αυτή την κατεύθυνση.

Με γνώμονα τα παραπάνω συμπεράσματα, είναι έκδηλο ότι το προφίλ των σπουδαστών στις περιφερειακές ΑΕΝ διαφέρει σημαντικά από αυτό των σπουδαστών στην Αττική. Σε ένα γενικότερο πλαίσιο θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε πως οι σπουδαστές κατάγονται από άναυτες περιοχές, με χαμηλό οικονομικό οικογενειακό εισόδημα, αλλά με έντονη θέληση να σταδιοδρομήσουν στη θάλασσα ως αξιωματικοί, ειδικά σε πετρελαιοφόρα. Είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντικό ως εύρημα το ότι το φιλικό περιβάλλον, αλλά και οι νέες μορφές επικοινωνίας όπως το Διαδίκτυο, διαδραματίζουν σημαντικότατο ρόλο στην ενημέρωσή τους. Απογοητευτικό είναι, πάντως, το γεγονός ότι οι περισσότεροι σπουδαστές, ειδικά στις περιφερειακές σχολές, εξακολουθούν να μην κατέχουν την απαραίτητη σφαιρική ενημέρωση και γνώση για την παρούσα κατάσταση στην ελληνική ναυτιλία.

*Η παρούσα μελέτη αποτελεί μέρος της πολυσυλλεκτικής και πολυεπίπεδης ακαδημαϊκής έρευνας που εποπτεύει ο δρ **Θάνος Πάλλης** και συνεπικουρούν οι ερευνητές **Ηλίας Μπίσις** (για τις ΑΕΝ και τα ΕΠΑΛ) και **Αιμιλία Παπαχρήστου** (για τα ΑΕΙ) με τη συμμετοχή της αρχισυντάκτριας των «Ν.Χ.» **Λίζας Μαρέλλου**.*

Η ετήσια έρευνα σε όλες τις ΑΕΝ, στα ΑΕΙ και τα ΕΠΑΛ της χώρας συνεχίζεται, με σκοπό την πλήρη καταγραφή των τάσεων στη ναυτική εκπαίδευση σε βάθος χρόνου.

Συνοδικά αποτελέσματα των ΑΕΝ Μηχανικών

Κατανομή σπουδαστών στις ΑΕΝ	%
Κρήτη	31,6
Μακεδονία	47,6
Χίος	20,9
Σύνολο	100

Φύλο	%
Άρρεν	92,2
Θήλυ	7,8
Σύνολο	100,0

Από ποιο νομό της Ελλάδας προέρχεσθε;	%
Αττική	7,6
Αν. Μακεδονία/Θράκη	5,1
Βόρειο Αιγαίο	12,2
Ήπειρος	1,5
Θεσσαλία	10,7
Ιόνια Νησιά	5,6
Κρήτη	11,2
Μακεδονία	25,4
Νότιο Αιγαίο	5,6
Πελοπόννησος	7,6
Στερεά Ελλάδα	6,1
Κύπρος	1,0
Ξένοι υπήκοοι	0,5
Σύνολο	100,0

Στην πόλη όπου μεγαλώσατε υπάρχει ναυτιλιακή παράδοση και ιστορία;	%
Ναι	54,0
Όχι	39,4
Δεν γνωρίζω	6,6
Σύνολο	100,0

Στην πόλη σας υπάρχουν θέσεις εργασίας που σχετίζονται με τη ναυτιλιακή βιομηχανία;	%
Ναι	62,5
Όχι	34,0
Δεν γνωρίζω	3,5
Σύνολο	100,0

Έχετε επαγγελματική εμπειρία;	(%)
Ναι-πλήρης απασχόληση	6,0
Ναι-μερική απασχόληση	25,4
Όχι	68,7
Σύνολο	100

Έχετε επαγγελματική εμπειρία σχετική με τη ναυτιλιακή βιομηχανία;	(%)
Ναι	14,3
Όχι	85,7
Σύνολο	100

Παρούσα εργασιακή κατάσταση	(%)
Ναι-πλήρης απασχόληση	2,1
Ναι-μερική απασχόληση	6,7
Όχι	91,3
Σύνολο	100

Εργασία κατά τη διάρκεια των σπουδών (%)	
Ναι	54,0
Όχι	46,0
Σύνολο	100

Συνοδικά αποτελέσματα των ΑΕΝ Μηχανικών

Ποιο είναι το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα σας;	%
Αναλφάβητος	1,0
Απόφοιτος Δημοτικού	15,0
Απόφοιτος Γυμνασίου	13,5
Απόφοιτος Λυκείου	32,5
Απόφοιτος Τεχνικών Σχολών/ΙΕΚ/ΤΕΙ	15,5
Απόφοιτος ΑΕΙ	7,5
Κάτοχος μεταπτυχιακού	2,5
Απόφοιτος ΑΕΝ	8,0
Άλλο	4,5
Σύνολο	100

Ποιο είναι το ετήσιο εισόδημα της οικογένειάς σας;	%
<12.000€	39,3
12.001-20.000€	41,3
20.001-45.000€	12,2
45.001-75.000€	5,6
>75.001€	1,5
Σύνολο	100

Πόσο θετικοί ήταν οι γονείς σας ως προς την εισαγωγή σας στη συγκεκριμένη σχολή; (%)	
Πολύ	45,5
Αρκετά	45,5
Καθόλου	9,0
Σύνολο	100

Αποφοιτήσατε από Ναυτικό Λύκειο;	%
Ναι	7,5
Όχι	92,5
Σύνολο	100

Ποιο είναι το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας σας;	%
Αναλφάβητος	1,5
Απόφοιτος Δημοτικού	13,6
Απόφοιτος Γυμνασίου	17,2
Απόφοιτος Λυκείου	36,4
Απόφοιτος Τεχνικών Σχολών/ΙΕΚ/ΤΕΙ	14,6
Απόφοιτος ΑΕΙ	10,6
Κάτοχος μεταπτυχιακού	2,5
Άλλο	3,5
Σύνολο	100

Οι γονείς σας έχουν κάποια συναφή επαγγελματική δραστηριότητα με τη ναυτιλία;	%
Ναι	16,2
Όχι	83,8
Σύνολο	100,0

Πότε αποφοιτήσατε από το Λύκειο;	%
Ιούλιος 2011	54,5
Ιούλιος 2010	20,0
Παλαιότερα	25,5
Σύνολο	100

Στην ΑΕΝ εισήλθατε με πανελλαδικές εξετάσεις;	%
Ναι	69,2
Όχι	30,8
Σύνολο	100

Ήταν η συγκεκριμένη ΑΕΝ η πρώτη σας επιλογή στο μηχανογραφικό;	%
Ναι	85,6
Όχι	14,4
Σύνολο	100

Συνοδικά αποτελέσματα των ΑΕΝ Μηχανικών

Πώς μάθατε για τη συγκεκριμένη σχολή; %

	Συμφωνώ αρκετά	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ αρκετά	Σύνολο
Φίλοι	35,5	21,3	18,9	10,7	4,7	8,9	100
Καθηγητές στο σχολείο	17,9	16,7	10,3	19,9	10,9	24,4	100
Απόφοιτοι τμήματος	28,8	16,3	20,6	15,0	7,5	11,9	100
Μέλος της οικογένειας	34,0	13,5	15,4	17,9	7,7	11,5	100
Εκθέσεις με θέμα την εκπαίδευση	10,2	10,2	7,3	32,1	12,4	27,7	100
Διαφημίσεις και άρθρα στα ΜΜΕ	6,6	11,7	9,5	27,0	16,1	29,2	100
Επαγγελματίες στην αγορά εργασίας	14,3	11,6	14,3	16,3	31,3	12,2	100
Προσωπική έρευνα (πλην internet)	28,8	15,4	23,7	16,0	9,6	6,4	100
Internet	28,6	14,3	21,1	13,6	5,4	17,0	100
Άλλο	7,5	6,5	9,7	40,9	6,5	29,0	100

Για την απόφαση να συνεχίσετε τις σπουδές σας στη συγκεκριμένη σχολή, είναι σημαντικοί οι παρακάτω παράγοντες: (%)

	Συμφωνώ αρκετά	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ αρκετά	Σύνολο
Δεν έχω άλλες εναλλακτικές	10,8	14,4	13,5	27,0	20,7	13,5	100
Προσωπικό ενδιαφέρον να αποκτήσω γνώσεις στη ναυτιλία	29,7	37,5	25,8	4,7	1,6	0,8	100
Ναυτιλιακή παράδοση της χώρας μας	17,5	31,7	30,8	10,8	7,5	1,7	100
Καλές προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης	44,5	29,2	21,9	2,2	1,5	0,7	100
Καλή φήμη Ακαδημίας στην αγορά εργασίας	26,5	26,5	29,9	10,3	4,3	2,6	100
Καλή φήμη Ακαδημίας στους αποφοίτους/φίλους μου	18,8	28,6	33,0	10,7	8,0	0,9	100
Ενδιαφέρον περιεχόμενο μαθημάτων	14,8	30,6	35,2	13,9	4,6	0,9	100
Ποιότητα υποδομών τμήματος	10,9	27,3	38,2	13,6	5,5	4,5	100
Ποιότητα εκπαιδευτικού προσωπικού	8,7	19,4	40,8	18,4	8,7	3,9	100
Πόλη στην οποία βρίσκεται η Ακαδημία	20,9	19,8	14,3	26,4	15,4	3,3	100
Άλλος	16,7	16,7		33,3	16,7	16,7	100

Συνοδικά αποτελέσματα των ΑΕΝ Μηχανικών

Σκοπεύετε να συνεχίσετε τις σπουδές σας στη συγκεκριμένη ΑΕΝ; %

Ναι	87,3
Όχι	12,7
Σύνολο	100

Εάν όχι, σκοπεύετε να συνεχίσετε τις σπουδές σας σε άλλη ΑΕΝ; %

Ναι	46,5
Όχι	53,5
Σύνολο	100

Μετά την αποφοίτησή μου θα ήθελα να σταδιοδρομήσω ως αξιωματικός στον παρακάτω κλάδο: (%)

Σχέδια μετά την αποφοίτηση	Επιθυμώ αρκετά	Επιθυμώ	Μάλλον επιθυμώ	Μάλλον δεν επιθυμώ	Δεν επιθυμώ	Δεν επιθυμώ καθόλου	Σύνολο
Ποντοπόρος ναυτιλία	70,3	19,6	7,4	0,7	0,7	1,4	100
Ακτοπλοΐα/Κρουαζιέρα	12,9	19,8	28,7	14,9	9,9	13,9	100
Ναυτιλία Μικρών Αποστάσεων	6,3	11,5	22,9	20,8	15,6	22,9	100
Λιμενικό Σώμα	10,6	12,5	19,2	20,2	14,4	23,1	100
Στην ευρύτερη Δημόσια Διοίκηση	1,1	8,4	16,8	21,1	25,3	27,4	100
Στέλεχος γραφείου στη ναυτιλιακή βιομηχανία	20,0	24,8	26,7	13,3	4,8	10,5	100
Ναυπηγική βιομηχανία	12,0	24,0	25,0	19,0	10,0	10,0	100
Θαλάσσιος τουρισμός	3,3	17,4	21,7	21,7	10,9	25,0	100
Άλλος κλάδος	3,4	6,7	7,9	29,2	23,6	29,2	100
Δεν γνωρίζω ακόμη	9,7	9,7	12,9	11,3	14,5	41,9	100

Εάν επιθυμείτε να σταδιοδρομήσετε ως αξιωματικός της ποντοπόρου ναυτιλίας, σε ποιον κλάδο θα θέλατε να εξειδικευθείτε; %

Tankers	44,4
Bulk Carriers	16,6
Containers	11,9
Ναυτιλία Μικρών Αποστάσεων	0,7

LPGs/LNGs	17,9
Κρουαζιέρα	7,3
Ακτοπλοΐα	1,3
Σύνολο	100

Πόσο ενημερωμένος/-η είστε για την ελληνική ναυτιλία σήμερα; (%)

Πολύ	31,0
Μέτρια	58,7
Ελάχιστα	7,1

Καθόλου	3,2
Σύνολο	100

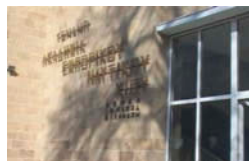
Με την ευγενική χορηγία της

Lufthansa

Η κατάργηση των περιφερειακών ΑΕΝ και η αποδυνάμωση της περιφέρειας

 Του **Νικολάου Δανιήλ**

Διευθυντή Σχολής Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού Μπχ. Χίου, Α΄ μηχανικού Ε. Ν., MSC Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχ., Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Με τα επιχειρήματα εξοικονόμησης πόρων και τον εξοπλισμό ορισμένων ΑΕΝ, ώστε να καλυφθούν τα διεθνή στάνταρ που επιβάλλει η αναθεωρημένη STCW, προτείνεται η κατάργηση περιφερειακών ΑΕΝ και η μετατροπή ορισμένων σε ναυτιλιακά κέντρα διπλής κατεύθυνσης. Ως γνωστόν, η ναυτική εκπαίδευση και κατάρτιση κοστίζει περίπου 17 εκατομμύρια ευρώ ανά έτος. Από αυτά, τα 12 εκατομμύρια καλύπτονται από το ΚΝΕ - Κεφάλαιο Ναυτικής Εκπαίδευσης (εισφορές από εργοδότες και ναυτικούς, το οποίο και αυτό είναι ελλειμματικό) και μόνο τα υπόλοιπα 5 εκατομμύρια από τον κρατικό προϋπολογισμό, ο οποίος αδυνατεί να συ-

νεισφέρει αυτό το ποσό. Πιστεύω ότι η

ναυτιλία είναι η μόνη βιομηχανία την οποία η Ελλάδα πρέπει να στηρίξει και να προσφέρει αβασάνιστα τα 5 εκατ. ευρώ, τώρα που υπάρχει και μεγάλη προσέλευση υποψήφιων σπουδαστών (υπολογίζεται φέτος πάνω από 10.000). Σύμφωνα, δε, με την έρευνα του IMO, το 2008 υπήρχε παγκοσμίως έλλειψη 34.000 αξιωμα-

τικών του Ε.Ν., όμως το 2012 θα υπάρχει ζήτηση 84.000 αξιωματικών, οπότε όλη η ναυτική εκπαίδευση μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της χώρας (αυτό συμβαίνει στις Φιλιππίνες).

Εκτός όμως από την πρόταση κατάργησης των περιφερειακών ΑΕΝ, προτείνεται η εναλλακτική πρόταση, που κατά τη γνώμη μου είναι η καλύτερη, να διατηρηθούν

Η ΑΕΝ Μηχανικών Χίου βρίσκεται σε μια κατεξοχήν ναυτική περιοχή, όπου όλες οι οικογένειες έχουν τουλάχιστον έναν ναυτικό και κυριαρχεί η ναυτική κουλτούρα.

τα πέντε συγκροτήματα διπλής κατεύθυνσης (Ασπροπύργου, Μακεδονίας, Χίου, Ηλείου και Κρήτης) και οι υπόλοιπες Ακαδημίες να λειτουργούν ως εισαγωγικά τμήματα ενός ή δύο εξαμήνων σπουδών, στη διάρκεια των οποίων θα διδάσκονται μαθήματα υποδομών, κυρίως θεωρητικού χαρακτήρα. Η ολοκλήρωση της εκπαίδευσης θα γίνεται στις πέντε ΑΕΝ, που σχεδόν οι περισσότερες από αυτές έχουν σύγχρονο εκπαιδευτικό εξοπλισμό (προσομοιωτές, εργαστήρια). Αυτή η πρόταση δεν χρειάζεται επιπλέον χρήματα ούτε εξειδικευμένο προσωπικό.

Η τρίτη πρόταση, σύμφωνα με την οποία οι καταργούμενες ΑΕΝ θα μπορέσουν να λειτουργήσουν ως σχολές θαλαμηπόλων, σωστικών και άλλα εξειδικευμένα σχολεία του ΚΕΣΕΝ, είναι ανέφικτη, διότι προϋποθέτει χρήματα, που στην παρούσα οικονομική συγκυρία δεν υπάρχουν.

Πρέπει να δοθεί μεγάλη βαρύτητα στις ιδιαιτερότητες των περιοχών όπου λειτουργούν οι αντίστοιχες Ακαδημίες. Η ΑΕΝ Μηχανικών της Χίου λειτουργεί σε νησί όπου υπάρχει παράδοση αιώνων και άρρητη γνώση για τη ναυτιλία, και δεν είναι τυχαίο που οι περισσότεροι εφοπλιστές είναι χιώτες και μάλιστα πλοίαρχοι και μηχανικοί του εμπορικού ναυτικού. Η ΑΕΝ Μηχανικών Χίου βρίσκεται σε μια κατεξοχήν ναυτική περιοχή, όπου όλες οι οικογένειες έχουν τουλάχιστον ένα ναυτικό και κυριαρχεί η ναυτική κουλτούρα. Βρίσκεται σε κομβική γεωγραφική θέση, στο κέντρο του Αιγαίου, όπου φοιτούν σπουδαστές από διάφορα άλλα νησιά, όπως Λέσβος, Σύρος, Κάλυμνος, Εύβοια κ.ά. Επιπλέον, υπάρχει στο νησί το αξιόλογο Τμήμα Ναυτιλίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με έγκριτους καθηγητές, με το οποίο, αν και με δυσκολία, η σχολή μας συνεργάζεται (ημερίδα με θέμα «Προσέλευση νέων στο ναυτικό επάγγελμα», συνεργασία Πανεπιστημίου Αιγαίου/ΑΕΝ Μηχ. Χίου 2008, συνεργασία ΑΕΝ Μηχανικών Χίου με την επιτροπή διασύνδεσης του πανεπιστημίου, με θέμα «Η ναυτική εκπαίδευση της Χίου», 2010). Στη Χίο λειτουργεί μεταπτυχιακό τμήμα του Τμήματος Ναυτιλίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με εμβάθυνση στη Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων, στο οποίο κάθε χρόνο φοιτούν κατά μέσον όρο 5 - 6 απόφοιτοι σπουδαστές της Ακαδημίας μας, αποκτώντας έτσι ακαδημαϊκές γνώσεις και τίτλους. Η ΑΕΝ βρίσκεται πάντοτε υπό την προστασία των χιωτών εφοπλιστών, παρέχοντας, όποτε τους ζητηθεί, κτιριακή υποστήριξη, εκπαιδευτικό εξοπλισμό (Π. Τσάκος, Γ. Καρράς, προέκταση κτιρίου με 4 αίθουσες, δωρεά ηλεκτρομηχανής πλοίου και αίθουσα γυμναστηρίου από Χανδρή Ελλάς, κτιριακή υποστήριξη από Λιβανός Ελλάς, Λουκάς Κτιστάκης, Καρράς Ελλάς, Φαφαλιός Ship κ.ά.) αλλά και ηθική στήριξη, με συμβουλές και διαλέξεις.

Δεν αμφιβάλλει κανείς ότι πρέπει να προλάβουμε τις εξελίξεις σε παγκόσμιο επίπεδο και ότι πρέπει να συμμορφωθούμε ως προς τις τροποποιήσεις της αναθεωρημένης STCW (εισαγωγή στη βασική εκπαίδευση διαχείρισης θαλασσιού έρματος, παροχή πιστοποίησης σε BRM Bridge Resource Management, ERM Engine Resource Management), όμως αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να περιοριστούν σε αριθμό οι περιφερειακές Ακαδημίες, με αποτέλεσμα αντί η πολιτεία να ενισχύει την περιφέρεια να την αποδυναμώνει.

DISCOVERY MARINE Ltd.
FIRE & SAFETY

A Global Provider of Fire Safety Solutions

- FIRE FIGHTING SYSTEMS
- LIFE SAVING
- ANNUAL INSPECTIONS
- WORLDWIDE SERVICE

Representatives of **Heien Larssen**

89 Ymittou & Almiridos Str., 185 40 Piraeus, Hellas

Phone: +30 210 724 2700, Fax: +30 210 724 3800,

e-mail : info@discovery-marine.com

www.discovery-marine.com

Posidonia Ποσειδώνια

The International Shipping Exhibition
4-8 June 2012

Hall 3
Stand 312

Με την ευγενική χορηγία της

Lufthansa

Επιτέλους, ποιοι είναι οι υπεύθυνοι για τους αυριανούς αξιωματικούς Ε.Ν.

Του **Μανόλη Γ. Χουρδάκη**
Μηχ. Η/Υ & Πληροφορικής,
διευθυντή Σχολής Μηχανικών
ΑΕΝ Κρήτης

Οι σημαίες στα πλοία εύκολα ανεβοκατεβαίνουν, τα πληρώματα, όταν φύγουν, δύσκολα γυρίζουν, έλεγε ο Ανδρέας Λαμπός, εδώ και πολλά χρόνια πριν. Αρχίζω με αυτά ακριβώς τα λόγια, γιατί περιέχουν την ουσία αλλά και το λόγο ύπαρξης της ναυτικής εκπαίδευσης στην πατρίδα μας, που αιμορραγεί εδώ και αρκετά χρόνια, αν και το διαπιστώσαμε μόνο τα δύο-τρία τελευταία χρόνια. Μήπως δεν έχουμε διαπιστώσει την αδιαφορία όλων των αρμόδιων φορέων; Έχει άραγε πειστεί κανείς ότι με αυτήν τη δομική οργάνωση αλλά και βοήθεια από την Πολιτεία και τους φορείς μπορεί να προχωρήσει η ναυτική εκπαίδευση;

Μια πρωτοπόρος ναυτιλία χρειάζεται μάχιμους αξιωματικούς και πλήρωμα. Άραγε, πιστεύει κάποιος ότι οι μάχες κερδίζονται χωρίς μάχιμους αξιωματικούς; Μπορούμε να φτιάξουμε τέτοιους αξιωματικούς χωρίς υλικοτεχνικές υποδομές, χωρίς έμπυχο δυναμικό, με διδάσκοντες πραγματικούς έμπειρους δασκάλους; Λένε πως «μία εικόνα αξίζει όσο χίλιες λέξεις», το αλλιάζω και λέω «μία εμπειρία που θα μεταφέρουμε αξίζει όσο χίλιες λέξεις». Η εκπαίδευση δεν μπορεί να είναι αποκομμένη από το επά-

γγελμα, την πρακτική εκπαίδευση, ούτε μπορεί να πέσει σε επίπεδα χαμηλότερα από τη μέση εκπαίδευση. Ναι, επιστήμονες στον τομέα τους πρέπει να βγάζουμε, αλλά και καλούς τεχνικούς, δεν φτάνει να λιβανίζουμε τη «ναυτοσύνη του Έλληνα». Στο κάτω-κάτω, θα πρέπει να αναγνωρίσουμε το ρόλο των ναυτικών μας στην επιτυχή εξέλιξη των ναυτιλιακών εταιρειών και την ύψιστη συμβολή της ναυτικής εκπαίδευσης. Είναι δυνατόν να πιστεύει κανείς ότι η ναυτική βιομηχανία, και οι επενδύσεις σε αυτή που κινείται σε όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη, να μην αναδεικνύει τον ανθρώπινο παράγοντα τον σημαντικότερο όλων.

Η πρακτική εκπαίδευση δεν είναι μόνο για να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι το περιβάλλον όπου θα εργαστούν τα επόμενα χρόνια, αλλά και για να αγκαλιαστούν από τους παλαιότερους συναδέλφους τους, οι οποίοι θα τους ετοιμάσουν στο να καταστούν οι αυριανοί άξιοι ή και καλύτεροι αντικαταστάτες τους.

Οι καιροί αλλιάζουν και θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι στο κάλεσμά τους. Η διοικητική δομή των σχολών θα πρέπει ν' αλλιάξει. Ενεργό ρόλο πρέπει να έχουν και οι ναυτιλιακές εταιρείες και οι ίδιοι οι αξιωματικοί, αλλά και οι επιστημονικοί φορείς που θα καθοδηγούν το εκπαιδευτικό έργο και θα είναι μπροστά από τα γεγονότα. Δεν μπορώ να διανοηθώ ναυτική εκπαίδευση χωρίς ναυτοδασκάλους. Ε, εκεί έχουμε φτάσει, αυτή τη στιγμή στην εκπαίδευση δεν

υπάρχουν τέτοιοι δάσκαλοι ή είναι ελάχιστοι. Χρειάζεται όλο το προσωπικό να έχει ναυτική εμπειρία, που θα λειτουργεί ως ουσιαστική καινοτομία. Χρειάζεται οι μάχιμοι αξιωματικοί να μπαίνουν στις σχολές και να διδάσκουν στα κενά της ναυτολόγησής τους. Καινοτομία είναι το ότι οι σπουδαστές μας πηγαίνουν σε εκπαιδευτικά ταξίδια, το ίδιο καινοτομία θα είναι και οι δάσκαλοί τους να διαθέτουν το μέγιστο της ναυτικής τους εμπειρίας. Εδώ χρειάζεται να επισημάνει κανείς ότι η πρακτική εκπαίδευση δεν είναι μόνο για να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι το περιβάλλον όπου θα εργαστούν τα επόμενα χρόνια, αλλά και για να αγκαλιαστούν από τους παλαιότερους συναδέλφους τους, οι οποίοι θα τους ετοιμάσουν στο να καταστούν οι αυριανοί άξιοι ή και καλύτεροι αντικαταστάτες τους. Στο πλοίο, οι νέοι, αν κάθονται δίπλα από έναν «καλό» αξιωματικό ναυτοδάσκαλο, μαθαίνουν πολύ περισσότερα από οποιαδήποτε ναυτική σχολή.

Το σίγουρο είναι ότι τα επόμενα χρόνια το υπόβαθρο γνώσεων των υποψηφίων θα είναι καλύτερο. Δεν έχουμε άλλη επιλογή παρά να καθίσουν όλοι μαζί οι εμπλεκόμενοι, με κάθε σοβαρότητα, και να λάβουν όλα εκείνα τα μέτρα που θα βελτιώσουν την παρεχόμενη δημόσια ναυτική εκπαίδευση.

Ενα άλλος σημαντικότερος παράγοντας είναι τα ίδια τα παιδιά, από τι σχολεία προέρχονται, τι υπόβαθρο έχουν, αλλά και ποιους στόχους βάζουν για την ίδια τους την καριέρα. Εδώ, σοβαρός παράγοντας είναι ο τόπος καταγωγής, αλλά και το φύλο. Είναι γεγονός πως τέτοια ποσόστωση σε κορίτσια χωρίς καμία κάλυψη από την Πολιτεία ουσιαστικά τα διώχνει από το επάγγελμα. Το υπουργείο δεν μπορεί να κάνει τα στραβά μάτια, γιατί τα παιδιά αυτά χάνουν πολύτιμο

χρόνο, χρήμα και όνειρα. Χρειάζεται αλλαγή στην ποσόστωση αλλά και ενημέρωση των υποψηφίων.

Το σίγουρο είναι ότι τα επόμενα χρόνια το υπόβαθρο γνώσεων των υποψηφίων θα είναι καλύτερο. Δεν έχουμε άλλη επιλογή παρά να καθίσουν όλοι μαζί οι εμπλεκόμενοι, με κάθε σοβαρότητα, και να λάβουν όλα εκείνα τα μέτρα που θα βελτιώσουν την παρεχόμενη δημόσια ναυτική εκπαίδευση.

τική εκπαίδευση. Περιθώρια βελτίωσης υπάρχουν, χρειάζεται όμως η συνδρομή όλων, και όχι απαραίτητως οικονομική. Οι σχολές μας χρειάζονται την αμφίδρομη σχέση με τις εταιρείες, καθώς και με τους επαγγελματίες αξιωματικούς μας, γιατί μόνον έτσι μπορούμε να βελτιωνόμαστε.

Εύχομαι καλή επιτυχία στο έργο σας, αλλά και τα λόγια μας να πιάσουν τόπο.

Με την ευγενική χορηγία της

Lufthansa

Πρωτοπορία στην έρευνα και στη διδασκαλία

Των **Δ. Γουργούλη**

Δρ. Ηλ/γου μ/κού & μ/κού Η/Υ, διευθυντή Σχολής Μηχανικών ΑΕΝ Μακεδονίας

Γ. Γκοτζαμάνη

Ν/γού Μ/κού, αναπλ. διευθ/τή Σχολής Μηχανικών ΑΕΝ Μακεδονίας (διετέλεσε διευθυντής 2005-2011)

και **Χ. Σχοινιά**

Μ/γου Μ/κού, καθηγητή Σχολής Μηχανικών ΑΕΝ Μακεδονίας (διετέλεσε διευθυντής ως το 2005)

Η ΑΕΝ Μακεδονίας* ιδρύθηκε το 1969 και λειτουργούσε ως Σχολή Μηχανικών, το 1975 λειτούργησε και η Σχολή Πλοιαρχών. Από το 1973 λειτουργεί στις σημερινές εγκαταστάσεις, σε 10.000 τ.μ. στεγασμένων χώρων και οικοπέδο 40 στρεμμάτων. Είναι η δεύτερη μεγαλύτερη σχολή στην Ελλάδα μετά αυτή του Ασηροπύργου. Στο πλαίσιο της λειτουργεί και Σχολή Σωστικών και Πυροσβεστικών Μέσων. Το 1999, λίγο μετά την εξέλιξη των ΑΔΣΕΝ σε ΑΕΝ (ν. 2638) η ΑΕΝ Μακεδονίας, μετά από επαφές, είχε την πρώτη παρουσία

της στο εξωτερικό συμμετέχοντας σε διεθνή αγώνα κωπηλασίας μεταξύ ναυτικών σχολών στο Αμβούργο, στο πλαίσιο του εορτασμού των 250 χρόνων του λιμένα. Ο αγώνας είχε οργανωθεί από τη Σχολή του Αμβούργου (ISUS) και η συμμετοχή στέφθηκε με επιτυχία, αφού η ομάδα της Ακαδημίας κατέκτησε την πρώτη θέση.

Μετά την πρώτη αυτή έξοδο στη Ευρώπη ξεκίνησε μια διαδικασία επαφών ώστε να αρχίσουν συνεργασίες με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού, με αποτέλεσμα η Ακαδημία να κερδίσει τη συμμετοχή της σε 10 ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα με χρηματοδότηση 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ταυτόχρονα, ξεκίνησε και μια προσπάθεια αναβάθμισης των χώρων διδασκαλίας, των εργαστηρίων, αλλά και του τρόπου

Με την ευγενική χορηγία της

Lufthansa

διδασκαλίας με αρχή την εγκατάσταση του προσομοιωτή μηχανοστασίου. Στην προσπάθειά της αυτή είχε μεγάλη βοήθεια και από τη ναυτιλιακή κοινότητα.

Μέλη του εκπαιδευτικού της προσωπικού έχουν συμμετάσχει κατά καιρούς σε διεθνή συνέδρια καθώς και σε επιμορφωτικά σεμινάρια τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό (SULZER - WÄRTSILÄ στη Φινλανδία, MAN B&W στην Κοπεγχάγη, WMU στο Μάγημ).

* Σχολές Μηχανικών λειτουργούν σήμερα σε τέσσερις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού.

■ **ΑΕΝ Ασπρούργου/Σχολή Μηχανικών και Σχολή Πλοιάρχων**

Ιδρύθηκε το 1951. Είναι η μεγαλύτερη σχολή της Ελλάδας με τους περισσότερους σπουδαστές. Μέχρι το 2008 ήταν η μόνη σχολή που ως σπουδαστές μπορούσαν να εγγραφούν και γυναίκες. Στο πλαίσιο της λειτουργεί και Σχολή Σωστικών και Πυροσβεστικών Μέσων.

■ **ΑΕΝ Κρήτης/Σχολή Μηχανικών και Σχολή Πλοιάρχων**

Παρόλο που η ίδρυσή της έγινε το 1963, ως Σχολή Μηχανικών λειτουργήσε το 1972 και αργότερα, το 1981, η Σχολή Πλοιάρχων.

■ **ΑΕΝ Χίου/Σχολή Μηχανικών**

Η Σχολή Μηχανικών της Χίου ιδρύθηκε το 1965 παράλληλα με την ΑΕΝ Οινουσσών.

■ **ΑΕΝ Μακεδονίας/Σχολή Μηχανικών και Σχολή Πλοιάρχων**

Το 2002 η Ακαδημία, πρωτοπορώντας και σε αυτόν τον τομέα, ανέλαβε δράση για την προβολή στη Β. Ελλάδα της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας, της εκπαίδευσης και του επαγγέλματος του αξιωματικού Ε.Ν. με σπώτερο σκοπό την προσέλκυση νέων στο ναυτικό επάγγελμα. Στο πλαίσιο της δράσης αυτής, η οποία έγινε σε συνεργασία με την Ανατολική Α.Ε. (Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία Ανατολικής Θεσσαλονίκης), εστάλη πληροφοριακό υλικό σε 150 δευτεροβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα του νομού Θεσσαλονίκης, στις 16 Μαΐου 2002 οργανώθηκε με επιτυχία μία ημερίδα ενημέρωσης των συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, και ως αποτέλεσμα αυτών γίνονται μέχρι σήμερα παρουσιάσεις σε ημερίδες επαγγελματικού προσανατολισμού στα σχολεία.

Την τελευταία πενταετία, η Σχολή καθιέρωσε και την αξιολόγηση των διδασκόντων από τους σπουδαστές με πολύ καλά αποτελέσματα στη συνολική λειτουργία της. Οι σπουδαστές αξιολογούσαν τους διδασκοντες απαντώντας σε ένα απλό ερωτηματολόγιο που αφορούσε κυρίως τον διδάσκοντα. Φέτος έγινε για πρώτη φορά αξιολόγηση διδασκόντων και μαθημάτων, όπου οι σπουδαστές συμπλήρωσαν ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια που συντάχθηκαν στη βάση των ερωτηματολογίων της Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, το οποίο πιθανώς να γίνει ακόμα μεγαλύτερο αν συνδυαστεί και με τα αποτελέσματα της έρευνας που παρουσιάζονται σε αυτό το τεύχος.